

UNITED NATIONS NATIONS UNIES

POSTAL ADDRESS—ADRESSE POSTALE: UNITED NATIONS, N.Y. 10017
CABLE ADDRESS—ADRESSE TELEGRAPHIQUE: UNATIONS NEWYORK

Référence : C.N.346.2007.TREATIES-17 (Notification Dépositaire)

CONVENTION RELATIVE AUX DROITS DES PERSONNES HANDICAPÉES
NEW YORK, 13 DÉCEMBRE 2006

CHYPRE : SIGNATURE

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, agissant en sa qualité de dépositaire, communique :

L'action susmentionnée a été effectuée le 30 mars 2007.

Le 16 avril 2007

Attention : Les Services des traités des Ministères des affaires étrangères et des organisations internationales concernés. Les notifications dépositaires sont actuellement publiées en formats papier et électronique. Les missions permanentes auprès des Nations Unies peuvent consulter les notifications dépositaires à l'adresse électronique suivante : missions@un.int. Ces notifications sont également disponibles sur le site Internet de la Collection des traités des Nations Unies à l'adresse <http://untreaty.un.org>, où les personnes intéressées peuvent souscrire au nouveau service automatisé d'abonnement pour recevoir directement des notifications dépositaires par courriel. Les missions permanentes sont invitées à se procurer les notifications dépositaires mises à leur disposition au bureau NL-300.

ΜΕΡΟΣ II

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Προοίμιο

Τα Κράτη Μέλη στην παρούσα Σύμβαση,

(α) Έχοντας υπόψη τις αρχές που διακηρύσσονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών οι οποίες αναγνωρίζουν την έμφυτη αξιοπρέπεια και αξία και τα ίσα και αναφαίρετα δικαιώματα όλων των ανθρώπων, ως θεμέλια ελευθερίας, δικαιοσύνης και ειρήνης στον κόσμο·

(β) Αναγνωρίζοντας ότι, τα Ηνωμένα Έθνη στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στα Διεθνή Σύμφωνα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, έχουν διακηρύξει και συμφωνήσει ότι κάθε άτομο έχει όλα τα δικαιώματα και ελευθερίες που καθορίζονται σε αυτήν, χωρίς διάκριση οποιουδήποτε είδους·

(γ) Επιβεβαιώνοντας την οικουμενικότητα, ενότητα, αλληλεξάρτηση και αλληλοσύνδεση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών και την ανάγκη για τα άτομα με αναπηρίες να τυγχάνουν εγγυήσεως για πλήρη απόλαυση τους χωρίς διάκριση·

(δ) Έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, τη Διεθνή Σύμβαση για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Φυλετικής Διάκρισης, τη Σύμβαση για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Διάκρισης εις βάρος της Γυναίκας, τη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων όλων των Μεταναστών Εργατών και των Μελών των Οικογενειών τους·

(ε) *Αναγνωρίζοντας* ότι η αναπηρία αποτελεί εξελισσόμενη έννοια και ότι η αναπηρία προκύπτει από την αλληλεπίδραση μεταξύ ατόμων με αναπηρίες και των εμποδίων συμπεριφοράς και των περιβαλλοντικών εμποδίων που παρεμποδίζουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με άλλους·

(στ) *Αναγνωρίζοντας* τη σημασία των αρχών και κατευθυντήριων γραμμών για χάραξη πολιτικής που περιέχονται στο Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης όσον αφορά Άτομα με Αναπηρίες και στους Πρότυπους Κανόνες για την Εξίσωση των Ευκαιριών για Άτομα με Αναπηρίες για άσκηση επιρροής στην προώθηση, διαμόρφωση και αξιολόγηση των πολιτικών, σχεδίων, προγραμμάτων και δράσεων στο εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, για περαιτέρω εξίσωση ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρίες·

(ζ) *Δίνοντας έμφαση* στη σημασία της ένταξης των ζητημάτων αναπηρίας ως αναπόσπαστο μέρος των σχετικών στρατηγικών για βιώσιμη ανάπτυξη·

(η) *Αναγνωρίζοντας επίσης* ότι η διάκριση εναντίον οποιουδήποτε ατόμου με βάση την αναπηρία, αποτελεί παραβίαση της έμφυτης αξιοπρέπειας και αξίας του ατόμου·

(θ) *Αναγνωρίζοντας περαιτέρω* τη διαφορετικότητα των ατόμων με αναπηρίες·

(ι) *Αναγνωρίζοντας* την ανάγκη για προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των ατόμων με αναπηρίες, περιλαμβανόμενων εκείνων που απαιτούν περισσότερο εντατική υποστήριξη·

(κ) *Ανησυχώντας* ότι παρά τα διάφορα αυτά έγγραφα και δεσμεύσεις, άτομα με αναπηρίες συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν εμπόδια στη συμμετοχή τους ως ισότιμα μέλη της κοινωνίας, και να παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματά τους σε όλα τα μέρη του κόσμου·

(λ) *Αναγνωρίζοντας* τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με αναπηρίες σε κάθε χώρα ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες·

(μ) *Αναγνωρίζοντας* τις πολύτιμες υφιστάμενες και δυνητικές συνεισφορές που γίνονται από άτομα με αναπηρίες στην γενικότερη ευημερία και διαφορετικότητα των κοινοτήτων τους, και ότι η προώθηση της πλήρους απόλαυσης από άτομα με αναπηρίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών τους και της πλήρους συμμετοχής από άτομα με αναπηρίες, θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της αίσθησης ότι ανήκουν, και σε σημαντικές προόδους στην ανθρώπινη, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας και στην εξάλειψη της φτώχειας·

(ν) *Αναγνωρίζοντας* τη σημασία της προσωπικής αυτονομίας και ανεξαρτησίας για άτομα με αναπηρίες, περιλαμβανόμενης της ελευθερίας να προβαίνουν σε δικές τους επιλογές·

(ξ) *Θεωρώντας* ότι, άτομα με αναπηρίες πρέπει να έχουν την ευκαιρία να εμπλέκονται ενεργά σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετικά με πολιτικές και προγράμματα, περιλαμβανόμενων εκείνων που άμεσα τα αφορούν·

(ο) *Ανησυχώντας* σχετικά με τις δύσκολες συνθήκες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες τα οποία υπόκεινται σε πολλαπλές ή επιβαρυνμένες μορφές διάκρισης με βάση τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την εθνική, εθνοτική, τοπική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση, την ηλικία ή άλλο καθεστώς·

(π) *Αναγνωρίζοντας* ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρίες, διατρέχουν συχνά μεγαλύτερο κίνδυνο, τόσο εντός όσο και εκτός της οικογένειας για βία, τραυματισμό ή κακοποίηση, παραμέληση ή αμελή μεταχείριση, κακομεταχείριση ή εκμετάλλευση·

(ρ) *Αναγνωρίζοντας* ότι τα παιδιά με αναπηρίες πρέπει να έχουν πλήρη απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών σε ίση βάση με άλλα παιδιά, και έχοντας υπόψη τις υποχρεώσεις προς το σκοπό αυτό, που αναλαμβάνονται από Κράτη Μέρη στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού·

(σ) *Δίνοντας έμφαση* στην ανάγκη να ενσωματωθεί η διάσταση του φύλου σε όλες τις προσπάθειες για προώθηση της πλήρους απόλαυσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των ατόμων με αναπηρίες·

(τ) *Τονίζοντας* το γεγονός ότι η πλειονότητα των ατόμων με αναπηρίες ζουν σε συνθήκες φτώχειας και, υπό την άποψη αυτή, αναγνωρίζοντας την επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστεί ο αρνητικός αντίκτυπος της φτώχειας στα άτομα με αναπηρίες·

(υ) *Έχοντας υπόψη* ότι οι συνθήκες ειρήνης και ασφάλειας που βασίζονται στον πλήρη σεβασμό για τους σκοπούς και αρχές που περιέχονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και η τήρηση των εφαρμοστέων εγγράφων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είναι απαραίτητα για την πλήρη προστασία των ατόμων με αναπηρίες, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων και ξένης κατοχής·

(φ) *Αναγνωρίζοντας* τη σημασία της προσβασιμότητας στο φυσικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό περιβάλλον, στην υγεία και εκπαίδευση και στις πληροφορίες και επικοινωνίες για να καταστήσει ικανά τα άτομα με αναπηρίες να απολαμβάνουν πλήρως όλα τα ανθρωπίνια δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες·

(χ) *Συνειδητοποιώντας* ότι το άτομο, που έχει καθήκοντα προς τα άλλα άτομα και στην κοινότητα στην οποία ανήκει, έχει την ευθύνη να αγωνίζεται για την προώθηση και τήρηση των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στην Διεθνή Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

(ψ) *Πεπεισμένα* ότι η οικογένεια είναι η φυσική και θεμελιώδης μονάδα της κοινωνίας και δικαιούται προστασίας από την κοινωνία και το Κράτος και ότι τα άτομα με αναπηρίες και τα μέλη των οικογενειών τους πρέπει να λαμβάνουν την αναγκαία προστασία και βοήθεια καθιστώντας ικανές τις οικογένειες τους να συμβάλουν στην πλήρη και ισότιμη απόλαυση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες·

(ω) *Πεπεισμένα* ότι μία πλήρης και αναπόσπαστη διεθνής σύμβαση για προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων και αξιοπρέπειας των ατόμων με αναπηρίες θα συμβάλει σημαντικά στην αποκατάσταση της έντονης κοινωνικής μειονεκτικής θέσης των ατόμων με αναπηρίες, και στην προώθηση της συμμετοχής τους στον κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό χώρο με ίσες ευκαιρίες, και στις αναπτυσσόμενες και στις αναπτυγμένες χώρες.

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Σκοπός

Ο σκοπός της παρούσας Σύμβασης είναι να προάγει, προστατεύσει, και διασφαλίσει την πλήρη και ισότιμη απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών από όλα τα άτομα με αναπηρίες, και να προάγει το σεβασμό για την έμφυτη αξιοπρέπειά τους.

Τα άτομα με αναπηρίες περιλαμβάνουν εκείνα τα άτομα τα οποία έχουν μακροχρόνιες σωματικές, πνευματικές, διανοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές οι οποίες, κατά την αλληλεπίδρασή τους με διάφορα εμπόδια, δυνατόν να εμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με άλλους.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:

«Επικοινωνία» περιλαμβάνει γλώσσες, παράθεση κειμένου, γραφή Μπράιγ, επικοινωνία δια της αφής, μεγένθυση τύπου, προσβάσιμα πολυμέσα, όπως επίσης και γραπτούς, ακουστικούς, απλού κειμένου, αναγνώσιμους από τον άνθρωπο και ενισχυτικούς και εναλλακτικούς τρόπους, μέσα και μορφές επικοινωνίας, περιλαμβανόμενων προσβάσιμων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών.

«Γλώσσα» περιλαμβάνει προφορικές και νοηματικές γλώσσες και άλλες μορφές μη προφορικών γλωσσών·

«Διάκριση με βάση την αναπηρία» σημαίνει οποιαδήποτε διάκριση, αποκλεισμό ή περιορισμό με βάση την αναπηρία, η οποία έχει το σκοπό ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση ή ακύρωση της αναγνώρισης, απόλαυσης ή άσκησης σε ίση βάση με άλλους, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, αστικό ή οποιοδήποτε άλλο τομέα. Περιλαμβάνει όλες τις μορφές διάκρισης, περιλαμβανόμενης της άρνησης παροχής εύλογης προσαρμογής·

«Εύλογη προσαρμογή» σημαίνει αναγκαίες και κατάλληλες τροποποιήσεις και προσαρμογές που δεν επιβάλλουν δυσανάλογη ή αδικαιολόγητη επιβάρυνση όπου είναι αναγκαίο σε συγκεκριμένη περίπτωση, για να διασφαλίζεται σε άτομα με αναπηρίες, η απόλαυση ή άσκηση σε ίση βάση με άλλους, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών·

«Καθολικός σχεδιασμός» σημαίνει τον σχεδιασμό προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλους τους ανθρώπους, στη μέγιστη δυνατή έκταση, χωρίς την ανάγκη προσαρμογής ή εξειδικευμένου σχεδιασμού. «Καθολικός σχεδιασμός» δεν αποκλείει, όπου αυτό είναι αναγκαίο, υποβοηθητικές συσκευές για συγκεκριμένες ομάδες ατόμων με αναπηρίες.

Άρθρο 3

Γενικές αρχές

Οι αρχές της παρούσας Σύμβασης είναι:

- (α) Σεβασμός για έμφυτη αξιοπρέπεια, ατομική αυτονομία, περιλαμβανομένης της ελευθερίας ατομικών επιλογών και ανεξαρτησία των ατόμων·
- (β) Μη-διάκριση·
- (γ) Πλήρης και αποτελεσματική συμμετοχή και ενσωμάτωση στην κοινωνία·

- (δ) Σεβασμός για τη διαφορετικότητα και αποδοχή των ατόμων με αναπηρίες, ως μέρος της ανθρώπινης διαφορετικότητας και ανθρωπότητας·
- (ε) Ισότητα ευκαιριών·
- (στ) Προσβασιμότητα·
- (ζ) Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών·
- (η) Σεβασμός για τις εξελισσόμενες δυνατότητες των παιδιών με αναπηρίες και σεβασμός για το δικαίωμα των παιδιών με αναπηρίες να διαφυλάξουν την ταυτότητά τους.

Άρθρο 4

Γενικές υποχρεώσεις

1. Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν να διασφαλίσουν και προάγουν την πλήρη πραγμάτωση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών για όλα τα άτομα με αναπηρίες χωρίς διάκριση οποιουδήποτε είδους με βάση την αναπηρία. Προς το σκοπό αυτό, Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν:
  - (α) Να υιοθετήσουν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά και άλλα μέτρα για την εφαρμογή των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση·
  - (β) Να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης νομοθεσίας, για να τροποποιήσουν ή καταργήσουν υφιστάμενους νόμους, κανονισμούς, έθιμα και πρακτικές που συνιστούν διάκριση εναντίον ατόμων με αναπηρίες·
  - (γ) Να λάβουν υπόψη την προστασία και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες σε όλες τις πολιτικές και προγράμματα·
  - (δ) Να απέχουν από την εμπλοκή σε οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που είναι ασυμβίβαστη με την παρούσα Σύμβαση και να διασφαλίσουν ότι οι δημόσιες αρχές και φορείς ενεργούν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση·

- (ε) Να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξαλείψουν τη διάκριση με βάση την αναπηρία από οποιοδήποτε άτομο, οργανισμό, ή ιδιωτική επιχείρηση·
- (στ) Να αναλάβουν ή προάγουν έρευνα και ανάπτυξη καθολικά σχεδιασμένων προϊόντων, υπηρεσιών, εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσας Σύμβασης, τα οποία πρέπει να απαιτούν την ελάχιστη δυνατή προσαρμογή και το ελάχιστο κόστος για να αντιμετωπίσουν τις συγκεκριμένες ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες, να προάγουν τη διαθεσιμότητα και χρήση τους, και να προάγουν καθολικό σχεδιασμό στην ανάπτυξη των προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών·
- (ζ) Να αναλάβουν ή προάγουν έρευνα και ανάπτυξη και να προάγουν τη διαθεσιμότητα και χρήση νέων τεχνολογιών, περιλαμβανόμενων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, βοηθημάτων κινητικότητας, συσκευών, και υποβοηθητικών τεχνολογιών, κατάλληλων για άτομα με αναπηρίες, δίνοντας προτεραιότητα σε τεχνολογίες με προσιτό κόστος·
- (η) Να παρέχουν προσβάσιμες πληροφορίες σε άτομα με αναπηρίες σχετικά με βοηθήματα κινητικότητας, συσκευές και υποβοηθητικές τεχνολογίες, περιλαμβανόμενων νέων τεχνολογιών, όπως επίσης και άλλες μορφές βοήθειας, υποστηρικτικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις·
- (θ) Να προάγουν την κατάρτιση των επαγγελματιών και προσωπικού που απασχολείται με τα άτομα με αναπηρίες για τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση έτσι ώστε να παρέχουν καλύτερα τη βοήθεια και υπηρεσίες που εγγυώνται τα δικαιώματα αυτά.
2. Όσον αφορά τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, κάθε Κράτος Μέρος αναλαμβάνει να λάβει μέτρα στο μέγιστο των διαθέσιμων πόρων του, και, όπου είναι αναγκαίο, εντός του πλαισίου διεθνούς συνεργασίας, με σκοπό να επιτύχει σταδιακά την πλήρη πραγμάτωση των

δικαιωμάτων αυτών, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων εκείνων που περιλαμβάνονται στην παρούσα Σύμβαση που είναι άμεσα εφαρμοστές σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

3. Κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή νομοθεσίας και πολιτικών για εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, και των άλλων διαδικασιών λήψης αποφάσεων που αφορούν ζητήματα που σχετίζονται με τα άτομα με αναπηρίες Κράτη Μέρη διαβουλεύονται στενά με και εμπλέκουν ενεργά τα άτομα με αναπηρίες περιλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες, μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων τους.
4. Τίποτα στην παρούσα Σύμβαση δεν επηρεάζει οποιεσδήποτε διατάξεις οι οποίες συμβάλλουν περισσότερο στην πραγμάτωση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες και οι οποίες δυνατόν να περιέχονται στο δίκαιο Κράτους Μέρους ή στο διεθνές δίκαιο που είναι σε ισχύ για το Κράτος αυτό. Δεν θα υπάρξει κανένας περιορισμός ή παρέκκλιση από οποιοδήποτε από τα ανθρώπινα δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες που αναγνωρίζονται ή υφίστανται σε οποιοδήποτε Κράτος Μέρος στην παρούσα Σύμβαση δυνάμει των νόμων, συμβάσεων, κανονισμών ή εθίμων με το πρόσχημα ότι η παρούσα Σύμβαση δεν αναγνωρίζει τέτοια δικαιώματα ή ελευθερίες ή ότι τα αναγνωρίζει σε μικρότερη έκταση.
5. Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης εκτείνονται σε όλα τα μέρη ομοσπονδιακών κρατών χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς ή εξαιρέσεις.

Άρθρο 5

Ισότητα και μη-διάκριση

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν ότι όλα τα άτομα είναι ίσα ενώπιον του νόμου και έχουν δικαίωμα χωρίς οποιαδήποτε διάκριση στην ίση προστασία και ίση ωφέλεια από τον νόμο.
2. Κράτη Μέρη απαγορεύουν όλες τις διακρίσεις με βάση την αναπηρία και εγγυώνται στα άτομα με αναπηρίες ίση και αποτελεσματική νομική προστασία εναντίον της διάκρισης για οποιονδήποτε λόγο.

3. Με σκοπό να προάγουν την ισότητα και να εξαλείψουν τη διάκριση, Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή.
4. Συγκεκριμένα μέτρα τα οποία είναι αναγκαία για επίσπευση ή επίτευξη της εκ των πραγμάτων ισότητας των ατόμων με αναπηρίες δεν θεωρούνται διάκριση κάτω από τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 6

Γυναίκες με αναπηρίες

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν ότι γυναίκες και κορίτσια με αναπηρίες υπόκεινται σε πολλαπλές διακρίσεις, και προς το σκοπό αυτό, λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίζουν την πλήρη και ισότιμη απόλαυση από αυτές όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών.
2. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν την πλήρη ανάπτυξη, πρόοδο και ενδυνάμωση των γυναικών, με σκοπό να εγγυηθούν σε αυτές την άσκηση και απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών που καθορίζονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 7

Παιδιά με αναπηρίες

1. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν την πλήρη απόλαυση από παιδιά με αναπηρίες όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών σε ίση βάση με άλλα παιδιά.
2. Το συμφέρον του παιδιού θα είναι πρωταρχικής σημασίας σε όλες τις ενέργειες που αφορούν παιδιά με αναπηρίες.
3. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι τα παιδιά με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα να εκφέρουν τις απόψεις τους ελεύθερα για όλα τα θέματα που τα επηρεάζουν, ότι στις απόψεις τους δίνεται η δέουσα βαρύτητα σύμφωνα με την ηλικία και ωριμότητα τους σε ίση βάση με άλλα παιδιά και ότι τους παρέχεται βοήθεια

κατάλληλη με την αναπηρία και ηλικία τους για να πραγματοποιήσουν το δικαίωμα αυτό.

Άρθρο 8 **Ευαισθητοποίηση**

1. Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν να υιοθετήσουν άμεσα, αποτελεσματικά και κατάλληλα μέτρα για:
  - (α) Να ευαισθητοποιήσουν την κοινωνία, περιλαμβανομένων στο οικογενειακό επίπεδο, αναφορικά με τα άτομα με αναπηρίες και να ενισχύσουν το σεβασμό για τα δικαιώματα και αξιοπρέπεια των ατόμων με αναπηρίες·
  - (β) Να καταπολεμήσουν στερεότυπα, προκαταλήψεις και επιβλαβείς πρακτικές σχετικά με τα άτομα με αναπηρίες, περιλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στο φύλο και ηλικία, σε όλες τους τομείς της ζωής·
  - (γ) Να προάγουν ευαισθητοποίηση για τις δυνατότητες και συνεισφορές των ατόμων με αναπηρίες.

2. Μέτρα προς το σκοπό αυτό περιλαμβάνουν:
  - (α) Έναρξη και διατήρηση αποτελεσματικών εκστρατειών δημόσιας ευαισθητοποίησης σχεδιασμένες για:
    - (i) Να ενσταλάξουν αποδοχή των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες·
    - (ii) Να προάγουν θετικές αντιλήψεις και μεγαλύτερη κοινωνική ευαισθητοποίηση σχετικά με τα άτομα με αναπηρίες·
    - (iii) Να προάγουν αναγνώριση των δεξιοτήτων, αξίας και ικανοτήτων των ατόμων με αναπηρίες, και της συνεισφοράς τους στον χώρο εργασίας και την αγορά εργασίας.

- (β) Ενίσχυση σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος, περιλαμβανομένων όλων των παιδιών από μικρή ηλικία, στάσης σεβασμού των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες·
- (γ) Ενθάρρυνση όλων των οργάνων των μέσων μαζικής επικοινωνίας να περιγράφουν τα άτομα με αναπηρίες κατά τρόπο σύμφωνο με το σκοπό της παρούσας Σύμβασης·
- (δ) Προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων ευαισθητοποίησης όσον αφορά τα άτομα με αναπηρίες και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

Άρθρο 9 **Προσβασιμότητα**

1. Για να καταστεί δυνατό στα άτομα με αναπηρίες να ζουν ανεξάρτητα και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις πτυχές της ζωής, Κράτη Μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν στα άτομα με αναπηρίες πρόσβαση, σε ίση βάση με άλλους, στο φυσικό περιβάλλον, στις μεταφορές, στις πληροφορίες και επικοινωνίες, περιλαμβανομένων τεχνολογιών και συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνιών, και σε άλλες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό, τόσο σε αστικές όσο και σε αγροτικές περιοχές. Τα μέτρα αυτά, τα οποία περιλαμβάνουν την αναγνώριση και εξάλειψη των εμποδίων στην προσβασιμότητα εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, σε:
  - (α) Κτίρια, δρόμους, μεταφορές και άλλες εσωτερικές και εξωτερικές εγκαταστάσεις, περιλαμβανομένων σχολείων, κατοικιών, ιατρικών εγκαταστάσεων και χώρων εργασίας·
  - (β) Πληροφορίες, επικοινωνίες και άλλες υπηρεσίες, περιλαμβανομένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών και υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.
2. Κράτη Μέρη λαμβάνουν επίσης κατάλληλα μέτρα για να:
  - (α) Αναπτύξουν, διαδώσουν και παρακολουθήσουν την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών για την

προσβασιμότητα των εγκαταστάσεων και υπηρεσιών που είναι ανοιχτές ή παρέχονται προς το κοινό·

- (β) Διασφαλίσουν ότι οι ιδιωτικοί φορείς που παρέχουν εγκαταστάσεις και υπηρεσίες οι οποίες είναι ανοιχτές ή παρέχονται στο κοινό λαμβάνουν υπόψη όλες τις πτυχές της προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες·
- (γ) Παρέχουν κατάρτιση στους εμπλεκόμενους για ζητήματα προσβασιμότητας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες·
- (δ) Παρέχουν σε κτίρια και άλλες εγκαταστάσεις που είναι ανοιχτές στο κοινό, σήμανση σε γραφή Μπράιγ και σε εύκολα αναγνώσιμες και κατανοητές μορφές·
- (ε) Παρέχουν μορφές ζωντανής βοήθειας και μεσάζοντες περιλαμβανομένων οδηγών, αναγνωστών και επαγγελματιών διερμηνέων νοηματικής γλώσσας, για να διευκολύνουν την προσβασιμότητα σε κτίρια και άλλες εγκαταστάσεις που είναι ανοιχτές στο κοινό·
- (στ) Προάγουν άλλες κατάλληλες μορφές βοήθειας και υποστήριξης στα άτομα με αναπηρίες για να διασφαλίσουν την πρόσβαση τους στις πληροφορίες·
- (ζ) Προάγουν την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες σε νέες τεχνολογίες και συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών, περιλαμβανομένου του Διαδικτύου·
- (η) Προάγουν τον σχεδιασμό, ανάπτυξη, παραγωγή και διανομή προσβάσιμων τεχνολογιών και συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνιών σε αρχικό στάδιο, έτσι ώστε αυτές οι τεχνολογίες και συστήματα να καταστούν προσβάσιμα με ελάχιστο κόστος.

Άρθρο 10

Δικαίωμα στη ζωή

Κράτη Μέρη επιβεβαιώνουν ότι κάθε άνθρωπος έχει το αναφαίρετο δικαίωμα στη ζωή και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν την

αποτελεσματική απόλαυση του από άτομα με αναπηρίες σε ίση βάση με άλλους.

Άρθρο 11

Καταστάσεις κινδύνου και έκτακτων ανθρωπιστικών αναγκών

Κράτη Μέρη λαμβάνουν, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους βάσει του διεθνές δικαίου, περιλαμβανομένων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν την προστασία και ασφάλεια των ατόμων με αναπηρίες σε καταστάσεις κινδύνου, περιλαμβανομένων καταστάσεων ένοπλης σύγκρουσης, ανθρωπιστικών έκτακτων αναγκών και της ύπαρξης φυσικών καταστροφών.

Άρθρο 12

Ίση αναγνώριση ενώπιον του νόμου

1. Κράτη Μέρη επιβεβαιώνουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα σε αναγνώριση οπουδήποτε ως άτομα ενώπιον του νόμου.
2. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες απολαμβάνουν ικανότητας προς δικαιοπραξία σε ίση βάση με άλλους σε όλες τις πτυχές της ζωής.
3. Κράτη Μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να παρέχουν πρόσβαση στα άτομα με αναπηρίες στην υποστήριξη που δύνανται να ζητήσουν κατά την άσκηση της ικανότητάς τους προς δικαιοπραξία.
4. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι όλα τα μέτρα που σχετίζονται με την άσκηση της ικανότητας προς δικαιοπραξία παρέχουν κατάλληλες και αποτελεσματικές εγγυήσεις για να αποτρέψουν κατάχρηση σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τέτοιες εγγυήσεις θα διασφαλίζουν ότι τα μέτρα που σχετίζονται με την άσκηση της ικανότητας προς δικαιοπραξία σέβονται τα δικαιώματα, βούληση και προτιμήσεις του ατόμου, είναι απαλλαγμένα από σύγκρουση συμφερόντων και αδικαιολόγητη επιρροή, είναι αναλογικά και προσαρμοσμένα στις περιστάσεις του ατόμου, εφαρμόζονται για το ελάχιστο δυνατό χρονικό

διάστημα και υπόκεινται σε τακτική αναθεώρηση από αρμόδια, ανεξάρτητη και αμερόληπτη αρχή ή δικαστικό σώμα. Οι εγγυήσεις είναι αναλογικές στον βαθμό στον οποίο τέτοια μέτρα επηρεάζουν τα δικαιώματα και συμφέροντα του εν λόγω ατόμου.

5. Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για να διασφαλίζουν τα ίσα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες να κατέχουν ή να κληρονομούν περιουσία, να ελέγχουν τις οικονομικές υποθέσεις τους και να έχουν ίση πρόσβαση σε τραπεζικά δάνεια, υποθήκες και άλλες μορφές οικονομικής πίστωσης και διασφαλίζουν ότι άτομα με αναπηρίες δεν στερούνται αυθαίρετα της περιουσίας τους.

Άρθρο 13

Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

1. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τα άτομα με αναπηρίες σε ίση βάση με άλλους, περιλαμβανομένων μέσω της παροχής διαδικαστικών και καταλλήλων με την ηλικία τους διευκολύνσεων, για να διευκολύνουν τον αποτελεσματικό τους ρόλο ως άμεσα και έμμεσα συμμετεχόντων, περιλαμβανομένων ως μαρτύρων, σε όλες τις νομικές διαδικασίες, περιλαμβανομένων των ανακριτικών και άλλων προκαταρκτικών σταδίων.
2. Με σκοπό να βοηθηθούν για να διασφαλίζουν αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τα άτομα με αναπηρίες, Κράτη Μέρη προάγουν κατάλληλη κατάρτιση για εκείνους που εργάζονται στον τομέα απονομής δικαιοσύνης, περιλαμβανομένων της αστυνομίας και του προσωπικού των φυλακών.

Άρθρο 14

Ελευθερία και ασφάλεια του ατόμου

1. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες σε ίση βάση με άλλους:

- (α) Απολαμβάνουν το δικαίωμα ελευθερίας και ασφάλειας του ατόμου·
  - (β) Δεν στερούνται της ελευθερίας τους παράνομα ή αυθαίρετα και ότι οποιαδήποτε στέρηση της ελευθερίας είναι σύμφωνη με το νόμο και ότι η ύπαρξη αναπηρίας σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογεί στέρηση της ελευθερίας.
2. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι εάν άτομα με αναπηρίες στερούνται της ελευθερίας τους μέσω οποιασδήποτε διαδικασίας, έχουν δικαίωμα, σε ίση βάση με άλλους, στις εγγυήσεις σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τυγχάνουν μεταχείρισης σύμφωνα με τους σκοπούς και αρχές της παρούσας Σύμβασης, περιλαμβανόμενης της παροχής εύλογης προσαρμογής.

Άρθρο 15

Ελευθερία από βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία

1. Κανένας δεν υπόκειται σε βασανιστήρια ή σε σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία. Ιδιαίτερα, κανένας δεν υπόκειται χωρίς την ελεύθερη συγκατάθεσή του σε ιατρικά ή επιστημονικά πειράματα.
2. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα αποτελεσματικά νομοθετικά, διοικητικά, δικαστικά ή άλλα μέτρα για να αποτρέπουν τα άτομα με αναπηρίες, σε ίση βάση με άλλους, να υποστούν βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία.

Άρθρο 16

Ελευθερία από εκμετάλλευση, βία και κακοποίηση

1. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά και άλλα μέτρα για να προστατεύσουν τα άτομα με αναπηρίες τόσο εντός όσο και εκτός της κατοικίας, από όλες τις μορφές εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης, περιλαμβανόμενων των πτυχών που βασίζονται στο φύλο τους.

2. Κράτη Μέρη λαμβάνουν επίσης όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν όλες τις μορφές εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης, διασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, κατάλληλες μορφές βοήθειας και υποστήριξης που βασίζονται στο φύλο και την ηλικία, για άτομα με αναπηρίες και τις οικογένειές τους και αυτούς που τους φροντίζουν, περιλαμβανομένων μέσω της παροχής πληροφοριών και εκπαίδευσης σχετικά με την αποφυγή, αναγνώριση και αναφορά περιπτώσεων εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες που παρέχουν αυτή την προστασία βασίζονται στην ηλικία, φύλο και είδος αναπηρίας.
3. Με σκοπό να αποτρέψουν την ύπαρξη όλων των μορφών εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης, Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι όλες οι εγκαταστάσεις και προγράμματα που σχεδιάστηκαν για να εξυπηρετούν άτομα με αναπηρίες, παρακολουθούνται αποτελεσματικά από ανεξάρτητες αρχές.
4. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προάγουν τη σωματική, νοητική και ψυχολογική ανάνηψη, αποκατάσταση και κοινωνική επανένταξη των ατόμων με αναπηρίες τα οποία έχουν καταστεί θύματα οποιασδήποτε μορφής εκμετάλλευσης, βίας ή κακοποίησης, περιλαμβανομένων μέσω της παροχής προστατευτικών υπηρεσιών. Τέτοια ανάνηψη και αποκατάσταση λαμβάνει χώρα σε περιβάλλον που ενισχύει την υγεία, ευημερία, αυτοσεβασμό, αξιοπρέπεια, και αυτονομία του ατόμου και λαμβάνει υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες που βασίζονται στο φύλο και ηλικία.
5. Κράτη Μέρη θέτουν σε ισχύ αποτελεσματική νομοθεσία και πολιτικές, περιλαμβανομένων νομοθεσίας και πολιτικών που επικεντρώνονται στις γυναίκες και παιδιά, για να διασφαλίσουν ότι περιστατικά εκμετάλλευσης, βίας και κακοποίησης εναντίον ατόμων με αναπηρίες εντοπίζονται, διερευνώνται και όπου είναι κατάλληλο, δίδονται.

Άρθρο 17

Προστασία της ακεραιότητας του ατόμου

Κάθε άτομο με αναπηρίες έχει δικαίωμα σεβασμού της σωματικής και πνευματικής του ακεραιότητας σε ίση βάση με άλλους.

Άρθρο 18**Ελευθερία διακίνησης και ιθαγένειας**

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες σε ελευθερία διακίνησης, σε ελευθερία επιλογής της διαμονής τους και σε ιθαγένεια, σε ίση βάση με άλλους, περιλαμβανομένης της διασφάλισης ότι τα άτομα με αναπηρίες:
  - (α) Έχουν το δικαίωμα να αποκτήσουν και αλλάξουν ιθαγένεια και δεν στερούνται της ιθαγένειας τους αυθαίρετα ή με βάση την αναπηρία·
  - (β) Δεν στερούνται με βάση την αναπηρία, της δυνατότητας τους να λαμβάνουν, κατέχουν και κάνουν χρήση εγγράφων της ιθαγένειας τους ή άλλων εγγράφων της ταυτότητας τους, ή να κάνουν χρήση σχετικών διαδικασιών, τέτοιων όπως διαδικασιών μετανάστευσης, οι οποίες δυνατόν να χρειάζονται για να διευκολύνουν άσκηση του δικαιώματος για ελευθερία διακίνησης·
  - (γ) Είναι ελεύθερα να εγκαταλείψουν οποιαδήποτε χώρα, περιλαμβανομένης της δικής τους·
  - (δ) Δεν στερούνται αυθαίρετα ή με βάση την αναπηρία, του δικαιώματος να εισέλθουν στη χώρα τους.

2. Τα παιδιά με αναπηρίες καταχωρούνται αμέσως μετά την γέννηση και έχουν το δικαίωμα από τη γέννηση σε όνομα, το δικαίωμα να αποκτήσουν ιθαγένεια και, κατά το μέτρο του δυνατού, το δικαίωμα να γνωρίζουν και να φροντίζονται από τους γονείς τους.

Άρθρο 19**Ανεξάρτητη διαβίωση και ενσωμάτωση στην κοινότητα**

Κράτη Μέρη στην παρούσα Σύμβαση αναγνωρίζουν το ίσο δικαίωμα όλων των ατόμων με αναπηρίες να ζουν στην κοινότητα με επιλογές ίσες με άλλους, και λαμβάνουν αποτελεσματικά και κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν πλήρη απόλαυση από άτομα με αναπηρίες του δικαιώματος αυτού και την πλήρη ενσωμάτωση και συμμετοχή τους στην κοινότητα, περιλαμβανομένων, διασφαλίζοντας ότι:

- (α) Τα άτομα με αναπηρίες έχουν την ευκαιρία να επιλέγουν τον τόπο διαμονής τους και το που και με ποιον ζουν σε ίση βάση με άλλους και δεν υποχρεώνονται να ζουν σε συγκεκριμένες διευθετήσεις διαβίωσης·
- (β) Τα άτομα με αναπηρίες έχουν πρόσβαση σε σειρά οικιακών και άλλων κοινοτικών υπηρεσιών υποστήριξης, περιλαμβανομένης προσωπικής βοήθειας που είναι αναγκαία για υποστήριξη της διαβίωσης και ενσωμάτωσης στην κοινότητα, και για αποτροπή απομόνωσης ή διαχωρισμού από την κοινότητα·
- (γ) Κοινοτικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις για τον ευρύτερο πληθυσμό είναι διαθέσιμες σε ίση βάση στα άτομα με αναπηρίες και ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους.

Άρθρο 20

Κινητικότητα του ατόμου

Κράτη Μέρη λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για να διασφαλίζουν την κινητικότητα με την μεγαλύτερη δυνατή ανεξαρτησία για τα άτομα με αναπηρίες περιλαμβανομένων με:

- (α) Διευκόλυνση της κινητικότητας των ατόμων με αναπηρίες κατά τον τρόπο και κατά το χρόνο της επιλογής τους και με προσιτό κόστος·
- (β) Διευκόλυνση πρόσβασης των ατόμων με αναπηρίες σε ποιοτικά βοηθήματα κινητικότητας, συσκευές, υποβοηθητικές τεχνολογίες και μορφές ζωντανής βοήθειας και μεσάζοντες, περιλαμβανομένης της διαθεσιμότητας τους με προσιτό κόστος·
- (γ) Παροχή κατάρτισης για δεξιότητες κινητικότητας στα άτομα με αναπηρίες και σε εξειδικευμένο προσωπικό που εργάζεται με τα άτομα αυτά·
- (δ) Ενθάρρυνση φορέων που παράγουν βοηθήματα κινητικότητας, συσκευές και υποβοηθητικές τεχνολογίες να λαμβάνουν υπόψη όλες τις πτυχές της κινητικότητας των ατόμων με αναπηρίες.

Άρθρο 21

Ελευθερία έκφρασης και άποψης και πρόσβαση στις πληροφορίες

Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να ασκούν το δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης και άποψης, περιλαμβανομένης της ελευθερίας για αναζήτηση, λήψη και μετάδοση πληροφοριών και ιδεών σε ίση βάση με άλλους και μέσω όλων των μορφών επικοινωνίας της επιλογής τους όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσας Σύμβασης περιλαμβανομένων με:

- (α) Παροχή πληροφοριών που προορίζονται για το ευρύτερο κοινό στα άτομα με αναπηρίες σε προσβάσιμες μορφές και τεχνολογίες κατάλληλες στα διαφορετικά είδη αναπηρίας έγκαιρα και χωρίς επιπρόσθετο κόστος·
- (β) Αποδοχή και διευκόλυνση της χρήσης νοηματικών γλωσσών, γραφής Μπράιγ, ενισχυτικής και εναλλακτικής επικοινωνίας, και όλων των άλλων προσβάσιμων μέσων, τρόπων και μορφών επικοινωνίας της επιλογής των ατόμων με αναπηρίες σε επίσημες επικοινωνίες·
- (γ) Προτροπή προς ιδιωτικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες στο ευρύτερο κοινό, περιλαμβανομένων μέσω του Διαδικτύου, να παρέχουν πληροφορίες και υπηρεσίες σε προσβάσιμες και χρησιμοποιήσιμες μορφές για τα άτομα με αναπηρίες·
- (δ) Ενθάρρυνση των μέσων μαζικής επικοινωνίας, περιλαμβανομένων αυτών που παρέχουν πληροφορίες μέσω του Διαδικτύου, να καθιστούν τις υπηρεσίες τους προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρίες·
- (ε) Αναγνώριση και προώθηση της χρήσης νοηματικών γλωσσών.

Άρθρο 22

Σεβασμός της ιδιωτικής ζωής

1. Κανένα άτομο με αναπηρίες ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής ή συνθηκών διαβίωσης, δεν υπόκειται σε αυθαίρετες ή παράνομες παρεμβάσεις στην ιδιωτική ζωή, οικογένεια, κατοικία ή αλληλογραφία του ή σε άλλες μορφές

επικοινωνίας, ή σε παράνομες επιθέσεις στην τιμή και υπόληψή του. Τα άτομα με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα στην προστασία του νόμου εναντίον τέτοιων παρεμβάσεων ή επιθέσεων.

2. Κράτη Μέρη προστατεύουν το απόρρητο προσωπικών πληροφοριών, πληροφοριών υγείας και αποκατάστασης των ατόμων με αναπηρίες σε ίση βάση με άλλους.

Άρθρο 23

Σεβασμός για την κατοικία και την οικογένεια

1. Κράτη Μέρη λαμβάνουν αποτελεσματικά και κατάλληλα μέτρα για να εξαλείψουν τη διάκριση εναντίον ατόμων με αναπηρίες σε όλα τα θέματα που αφορούν γάμο, οικογένεια, ιδιότητα γονέα και σχέσεις, σε ίση βάση με άλλους, έτσι ώστε να διασφαλίζουν ότι:
  - (α) Παρέχεται το δικαίωμα όλων των ατόμων με αναπηρίες που βρίσκονται σε ηλικία γάμου να παντρευτούν και να δημιουργήσουν οικογένεια με βάση την ελεύθερη και πλήρη συγκατάθεση των υποψήφιων συζύγων·
  - (β) Αναγνωρίζονται τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες να αποφασίζουν ελεύθερα και υπεύθυνα για τον αριθμό των παιδιών τους και τον χρόνο που θα τα αποκτήσουν και να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες κατάλληλες για την ηλικία τους, σε εκπαίδευση για αναπαραγωγή και οικογενειακό προγραμματισμό, και ότι παρέχονται τα μέσα που είναι αναγκαία για να τα καταστήσουν ικανά να ασκήσουν τα δικαιώματα αυτά·
  - (γ) Τα άτομα με αναπηρίες περιλαμβανομένων των παιδιών, διατηρούν τη γονιμότητά τους σε ίση βάση με άλλους.
2. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των ατόμων με αναπηρίες όσον αφορά την κηδεμονία, επιτροπεία, καταπίστευμα, υιοθεσία παιδιών ή παρόμοιες έννοιες, όπου αυτές οι έννοιες υφίστανται στην εθνική νομοθεσία· σε όλες τις περιπτώσεις θα υπερισχύει το συμφέρον του παιδιού.

Κράτη Μέρη παρέχουν κατάλληλη βοήθεια στα άτομα με αναπηρίες κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους για ανατροφή των παιδιών.

3. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι τα παιδιά με αναπηρίες έχουν ίσα δικαιώματα όσον αφορά την οικογενειακή ζωή. Με σκοπό την πραγμάτωση των δικαιωμάτων αυτών και την παρεμπόδιση απόκρυψης, εγκατάλειψης, αμέλειας και διαχωρισμού των παιδιών με αναπηρίες, Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν να παρέχουν έγκαιρες και πλήρεις πληροφορίες, υπηρεσίες και υποστήριξη στα παιδιά με αναπηρίες και στις οικογένειές τους.
4. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι παιδί δεν αποχωρίζεται από τους γονείς του εναντίον της θέλησής τους, εκτός όταν αρμόδιες αρχές που υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο καθορίσουν, σύμφωνα με εφαρμοστέο δίκαιο και διαδικασίες, ότι τέτοιος αποχωρισμός είναι αναγκαίος για το καλώς νοούμενο συμφέρον του παιδιού. Σε καμία περίπτωση παιδί δεν αποχωρίζεται από τους γονείς του με βάση την αναπηρία είτε του παιδιού είτε ενός ή και των δύο γονέων.
5. Κράτη Μέρη, όπου η στενότερη οικογένεια αδυνατεί να φροντίσει παιδί με αναπηρίες, καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να παρέχουν εναλλακτική φροντίδα εντός της ευρύτερης οικογένειας και αν αυτό αποτύχει, σε οικογένεια εντός της κοινότητας.

Άρθρο 24

Εκπαίδευση

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες στην εκπαίδευση. Με σκοπό την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτού χωρίς διάκριση και στη βάση των ίσων ευκαιριών, Κράτη Μέρη διασφαλίζουν σύστημα ενιαίας εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα και δια βίου μάθηση που να απευθύνεται:
  - (α) Στην πλήρη ανάπτυξη των ανθρώπινων δυνατοτήτων και αίσθησης αξιοπρέπειας και αξίας του εαυτού, και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θεμελιωδών ελευθεριών και ανθρώπινης διαφορετικότητας·

- (β) Στην ανάπτυξη της προσωπικότητας, ταλέντων και δημιουργικότητας των ατόμων με αναπηρίες, όπως επίσης και των πνευματικών και σωματικών τους ικανοτήτων, στο μέγιστο δυνατόν·
  - (γ) Να καταστήσουν ικανό για τα άτομα με αναπηρίες να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε μια ελεύθερη κοινωνία.
2. Κατά την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτού, Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι:
- (α) Τα άτομα με αναπηρίες δεν αποκλείονται από το γενικό εκπαιδευτικό σύστημα με βάση την αναπηρία, και ότι τα παιδιά με αναπηρίες δεν αποκλείονται από δωρεάν και υποχρεωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση ή από δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με βάση την αναπηρία·
  - (β) Τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ενιαία, ποιοτική και δωρεάν πρωτοβάθμια εκπαίδευση και δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε ίση βάση με άλλους στις κοινότητες στις οποίες ζουν·
  - (γ) Παρέχεται εύλογη προσαρμογή για τις απαιτήσεις του ατόμου·
  - (δ) Τα άτομα με αναπηρίες λαμβάνουν την απαιτούμενη υποστήριξη, εντός του γενικού εκπαιδευτικού συστήματος, για να διευκολύνουν την αποτελεσματική τους εκπαίδευση·
  - (ε) Αποτελεσματικά μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξης, παρέχονται σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη, που είναι σύμφωνα με τον στόχο της πλήρους ενσωμάτωσης.
3. Κράτη Μέρη καθιστούν ικανά τα άτομα με αναπηρίες να μαθαίνουν δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης, για να διευκολύνουν την πλήρη και ίση συμμετοχή τους στην εκπαίδευση και ως μέλη της κοινότητας. Προς το σκοπό αυτό, Κράτη Μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένων:

- (α) Διευκόλυνσης της εκμάθησης γραφής Μπράιγ, εναλλακτικής γραφής, ενισχυτικών και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και δεξιοτήτων επικοινωνίας και ικανοτήτων προσανατολισμού και κινητικότητας, και διευκόλυνσης της αλληλουποστήριξης και καθοδήγησης·
  - (β) Διευκόλυνσης της εκμάθησης νοηματικής γλώσσας και της προαγωγής της γλωσσικής ταυτότητας των κωφών·
  - (γ) Διασφάλισης ότι η εκπαίδευση ατόμων, και ιδιαίτερα παιδιών που είναι τυφλά, κωφά ή τυφλοκωφά, πραγματοποιείται στις πλέον κατάλληλες γλώσσες και τρόπους και μέσα επικοινωνίας για το άτομο, και σε περιβάλλοντα τα οποία μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη.
4. Με σκοπό να διασφαλίσουν την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτού, Κράτη Μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για απασχόληση εκπαιδευτικών, περιλαμβανόμενων εκπαιδευτικών με αναπηρίες, οι οποίοι είναι προσοντούχοι στην νοηματική γλώσσα και/ ή γραφή Μπράιγ, και για την κατάρτιση επαγγελματιών και προσωπικού που απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Τέτοια κατάρτιση περιλαμβάνει ευαισθητοποίηση για την αναπηρία και τη χρήση κατάλληλων ενισχυτικών και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας, εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών για υποστήριξη των ατόμων με αναπηρίες.
5. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στην γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, εκπαίδευση για ενήλικους και δια βίου μάθηση χωρίς διάκριση και σε ίση βάση με άλλους. Προς το σκοπό αυτό, Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρίες.

Άρθρο 25

Υγεία

Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα της απόλαυσης στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο της υγείας, χωρίς διάκριση με βάση την αναπηρία. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να

διασφαλίζουν πρόσβαση στα άτομα με αναπηρίες σε υπηρεσίες υγείας που είναι ευαίσθητες στο φύλο, περιλαμβανομένης της σχετιζόμενης με την υγεία αποκατάστασης. Ιδιαίτερα, Κράτη Μέρη:

- (α) Παρέχουν στα άτομα με αναπηρίες το ίδιο εύρος, ποιότητα και επίπεδο δωρεάν ή οικονομικά προσιτής φροντίδας υγείας και προγραμμάτων όπως παρέχονται σε άλλα άτομα, περιλαμβανομένων των τομέων σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας και προγραμμάτων δημόσιας υγείας που βασίζονται στον πληθυσμό·
- (β) Παρέχουν εκείνες τις υπηρεσίες υγείας που είναι αναγκαίες για τα άτομα με αναπηρίες συγκεκριμένα εξαιτίας της αναπηρίας τους, περιλαμβανομένων της έγκαιρης διάγνωσης και παρέμβασης, όπως αρμόζει, και υπηρεσιών που σχεδιάστηκαν για να ελαχιστοποιούν και να αποτρέπουν περαιτέρω αναπηρίες, περιλαμβανομένων μεταξύ παιδιών και ηλικιωμένων ατόμων·
- (γ) Παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες υγείας όσο εγγύτερα γίνεται στις κοινότητες των ανθρώπων, περιλαμβανόμενων των αγροτικών περιοχών·
- (δ) Απαιτούν από τους επαγγελματίες στον τομέα της υγείας να παρέχουν φροντίδα της ίδιας ποιότητας στα άτομα με αναπηρίες όπως στους άλλους, περιλαμβανομένων με βάση ελεύθερη και ενήμερη συγκατάθεση με, μεταξύ άλλων, ευαισθητοποίηση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αξιοπρέπεια, αυτονομία και ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες μέσω κατάρτισης και της δημοσίευσης κανόνων δεοντολογίας για δημόσια και ιδιωτική φροντίδα υγείας·
- (ε) Απαγορεύουν τη διάκριση εναντίον ατόμων με αναπηρίες στην παροχή ασφάλειας υγείας και ασφάλειας ζωής όπου τέτοια ασφάλεια επιτρέπεται από εθνικό δίκαιο η οποία παρέχεται κατά δίκαιο και εύλογο τρόπο·
- (στ) Αποτρέπουν την μεροληπτική άρνηση φροντίδας υγείας ή υπηρεσιών υγείας ή τροφής και υγρών με βάση την αναπηρία.

Άρθρο 26**Ένταξη και αποκατάσταση**

1. Κράτη Μέρη λαμβάνουν αποτελεσματικά και κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης μέσω αλληλουποστήριξης, για να καταστήσουν ικανά τα άτομα με αναπηρίες να επιτύχουν και διατηρήσουν μέγιστη ανεξαρτησία, πλήρη σωματική, πνευματική, κοινωνική και επαγγελματική ικανότητα και πλήρη ενσωμάτωση και συμμετοχή σε όλες τις πτυχές της ζωής. Προς το σκοπό αυτό, Κράτη Μέρη οργανώνουν, ενισχύουν και επεκτείνουν πλήρεις υπηρεσίες και προγράμματα ένταξης και αποκατάστασης, ιδιαίτερα στους τομείς της υγείας, απασχόλησης, εκπαίδευσης και κοινωνικών υπηρεσιών, κατά τέτοιο τρόπο που οι υπηρεσίες αυτές και προγράμματα:
  - (α) Αρχίζουν στο ενωρίτερα δυνατό στάδιο και βασίζονται στην πολυθεματική αξιολόγηση των ατομικών αναγκών και δυνατοτήτων·
  - (β) Υποστηρίζουν συμμετοχή και ενσωμάτωση στην κοινότητα και σε όλες τις πτυχές της κοινωνίας, είναι εθελοντικά και είναι διαθέσιμα στα άτομα με αναπηρίες όσο εγγύτερα γίνεται στις κοινότητες τους, περιλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών.
2. Κράτη Μέρη προάγουν την ανάπτυξη αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης για επαγγελματίες και προσωπικό που εργάζεται σε υπηρεσίες ένταξης και αποκατάστασης.
3. Κράτη Μέρη προάγουν τη διαθεσιμότητα, γνώση και χρήση υποβοηθητικών συσκευών και τεχνολογιών σχεδιασμένων για τα άτομα με αναπηρίες, όπως αυτά σχετίζονται με την ένταξη και αποκατάσταση.

Άρθρο 27**Εργασία και απασχόληση**

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να εργάζονται σε ίση βάση με άλλους· αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα να έχουν την ευκαιρία να κερδίζουν τα προς το ζην με εργασία που ελεύθερα επιλέγουν ή αποδέχονται στην αγορά εργασίας και σε περιβάλλον εργασίας που είναι ανοιχτό, που ενσωματώνει, και είναι προσβάσιμο στα άτομα με

αναπηρίες. Κράτη Μέλη διασφαλίζουν και προάγουν την πραγμάτωση του δικαιώματος για εργασία περιλαμβανομένων εκείνων που αποκτούν αναπηρία κατά τη διάρκεια της απασχόλησης τους, λαμβάνοντας κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένων μέσω νομοθεσίας για, μεταξύ άλλων, να:

- (α) Απαγορεύουν τη διάκριση με βάση την αναπηρία αναφορικά με όλα τα θέματα που αφορούν όλες τις μορφές απασχόλησης, περιλαμβανομένων των συνθηκών στρατολόγησης, πρόσληψης και απασχόλησης, συνέχισης της απασχόλησης, επαγγελματικής προόδου και ασφαλών και υγιεινών συνθηκών εργασίας·
- (β) Προστατεύουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες σε ίση βάση με άλλους, για δίκαιες και ευνοϊκές συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένων ίσων ευκαιριών και ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας, ασφαλών και υγιεινών συνθηκών εργασίας, περιλαμβανομένης προστασίας από παρενόχληση και της αποκατάστασης παραπόνων·
- (γ) Διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν τη δυνατότητα να ασκούν τα εργατικά και συνδικαλιστικά τους δικαιώματα σε ίση βάση με άλλους·
- (δ) Καθιστούν ικανά τα άτομα με αναπηρίες να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε γενικά τεχνικά προγράμματα και προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, υπηρεσίες τοποθέτησης και επαγγελματικής και διαρκούς κατάρτισης·
- (ε) Προάγουν ευκαιρίες απασχόλησης και επαγγελματικής προόδου για τα άτομα με αναπηρίες στην αγορά εργασίας, όπως επίσης και βοήθεια στην εύρεση, απόκτηση, διατήρηση και επιστροφή στην απασχόληση·
- (στ) Προάγουν ευκαιρίες για αυτοεργοδότηση, επιχειρηματικότητα, την ανάπτυξη συνεταιρισμών και δημιουργία επιχειρήσεων·
- (ζ) Απασχολούν άτομα με αναπηρίες στον δημόσιο τομέα·

- (η) Προάγουν την απασχόληση των ατόμων με αναπηρίες στον ιδιωτικό τομέα μέσω κατάλληλων πολιτικών και μέτρων, τα οποία δυνατόν να περιλαμβάνουν προγράμματα θετικής δράσης, κίνητρα και άλλα μέτρα·
  - (θ) Διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρίες στον χώρο εργασίας·
  - (ι) Προάγουν την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας από τα άτομα με αναπηρίες στην ανοιχτή αγορά εργασίας·
  - (κ) Προάγουν προγράμματα για επαγγελματική αποκατάσταση, διατήρηση επαγγέλματος και επιστροφή στην εργασία για τα άτομα με αναπηρίες·
2. Κράτη Μέρη διασφαλίζουν ότι άτομα με αναπηρίες δεν υπόκεινται σε σκλαβιά ή σε δουλεία, και προστατεύονται, σε ίση βάση με άλλους, από καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

Άρθρο 28

Επαρκές βιοτικό επίπεδο και κοινωνική προστασία

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες για επαρκές βιοτικό επίπεδο για αυτά και τις οικογένειές τους, περιλαμβανομένων επαρκούς σίτισης, ένδυσης και κατοικίας, και για διαρκή βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης τους και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν και προάγουν την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτού χωρίς διάκριση με βάση την αναπηρία.
2. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες για κοινωνική προστασία και για απόλαυση του δικαιώματος αυτού χωρίς διάκριση με βάση την αναπηρία, και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν και προάγουν την πραγμάτωση του δικαιώματος αυτού, περιλαμβανομένων μέτρων:
  - (α) Για διασφάλιση ίσης πρόσβασης από τα άτομα με αναπηρίες σε υπηρεσίες καθαρού νερού και για διασφάλιση πρόσβασης σε

κατάλληλες και προσιτές υπηρεσίες, συσκευές και άλλη βοήθεια για ανάγκες που σχετίζονται με την αναπηρία·

- (β) Για διασφάλιση πρόσβασης από τα άτομα με αναπηρίες, ιδιαίτερα γυναικών και κοριτσιών με αναπηρίες και ηλικιωμένων ατόμων με αναπηρίες, σε προγράμματα κοινωνικής προστασίας και προγράμματα μείωσης της φτώχειας·
- (γ) Για διασφάλιση πρόσβασης από τα άτομα με αναπηρίες και τις οικογένειές τους που ζουν σε συνθήκες φτώχειας σε βοήθεια από το Κράτος για τα έξοδα που σχετίζονται με την αναπηρία, περιλαμβανομένων επαρκούς κατάρτισης, καθοδήγησης, οικονομικής βοήθειας και παροχής φροντίδας·
- (δ) Για διασφάλιση πρόσβασης από τα άτομα με αναπηρίες σε δημόσια προγράμματα δημόσιας στέγασης·
- (ε) Για διασφάλιση ίσης πρόσβασης από τα άτομα με αναπηρίες σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα και προγράμματα.

Άρθρο 29

Συμμετοχή στην πολιτική και δημόσια ζωή

Κράτη Μέρη εγγυώνται στα άτομα με αναπηρίες πολιτικά δικαιώματα και την ευκαιρία να τα απολαμβάνουν σε ίση βάση με άλλους και αναλαμβάνουν να:

- (α) Διασφαλίζουν ότι άτομα με αναπηρίες μπορούν αποτελεσματικά και πλήρως να συμμετέχουν στην πολιτική και δημόσια ζωή σε ίση βάση με άλλους, άμεσα ή μέσω ελεύθερα επιλεγμένων αντιπροσώπων, περιλαμβανομένων του δικαιώματος και της ευκαιρίας για άτομα με αναπηρίες να εκλέγουν και να εκλέγονται μεταξύ άλλων με:
  - (i) Διασφάλιση ότι οι εκλογικές διαδικασίες, εγκαταστάσεις και υλικά είναι κατάλληλα, προσβάσιμα, και εύκολα στην κατανόηση και χρήση·

- (ii) Προστασία του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρίες να ψηφίζουν με μυστική ψηφοφορία σε εκλογές και δημόσια δημοψηφίσματα χωρίς εκφοβισμό, και να θέτουν υποψηφιότητα σε εκλογές, να κατέχουν αποτελεσματικά το αξίωμα και να ασκούν όλες τις δημόσιες λειτουργίες σε όλα τα επίπεδα της διακυβέρνησης, διευκολύνοντας τη χρήση υποβοηθητικών τεχνολογιών και νέων τεχνολογιών όπου είναι κατάλληλο·
  - (iii) Εγγύηση της ελεύθερης έκφρασης της βούλησης των ατόμων με αναπηρίες ως ψηφοφόρων και, προς το σκοπό αυτό, όπου είναι αναγκαίο, με αίτημα τους, να επιτρέπεται βοήθεια κατά τη ψηφοφορία από άτομο της επιλογής τους.
- (β) Προάγουν ενεργά ένα περιβάλλον μέσα στο οποίο τα άτομα με αναπηρίες μπορούν αποτελεσματικά και πλήρως να συμμετέχουν στα δημόσια πράγματα, χωρίς διάκριση και σε ίση βάση με άλλους, και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους στα κοινά περιλαμβανομένων:
- (i) Συμμετοχής σε μη - κυβερνητικές οργανώσεις και ενώσεις που ασχολούνται με τη δημόσια και πολιτική ζωή της χώρας και στις δραστηριότητες και λειτουργία των πολιτικών κομμάτων·
  - (ii) Δημιουργίας και συμμετοχής σε οργανώσεις των ατόμων με αναπηρίες για να αντιπροσωπεύουν τα άτομα με αναπηρίες σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Άρθρο 30

Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, ψυχαγωγία, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και αθλητισμό

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να λαμβάνουν μέρος σε ίση βάση με άλλους στην πολιτιστική ζωή, και λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες:
  - (α) Απολαμβάνουν πρόσβασης σε πολιτιστικά υλικά σε προσβάσιμες μορφές·

- (β) Απολαμβάνουν πρόσβασης σε τηλεοπτικά προγράμματα, ταινίες, θέατρο και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες, σε προσβάσιμες μορφές·
  - (γ) Απολαμβάνουν πρόσβασης σε τόπους για πολιτιστικές παραστάσεις ή υπηρεσίες, τέτοιους όπως θέατρα, μουσεία, κινηματογράφους, βιβλιοθήκες και τουριστικές υπηρεσίες, και, κατά το μέτρο του δυνατού, απολαμβάνουν πρόσβασης σε μνημεία και τοποθεσίες εθνικής πολιτιστικής σημασίας.
2. Κράτη Μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να καταστήσουν ικανά τα άτομα με αναπηρίες να έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν και χρησιμοποιήσουν τις δημιουργικές, καλλιτεχνικές και πνευματικές τους δυνατότητες, όχι μόνο προς το δικό τους όφελος αλλά επίσης και για τον εμπλουτισμό της κοινωνίας.
  3. Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, για να διασφαλίζουν ότι νόμοι που προστατεύουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν συνιστούν παράλογο εμπόδιο ή εμπόδιο που προκαλεί διάκριση στην πρόσβαση από τα άτομα με αναπηρίες σε πολιτιστικά υλικά.
  4. Τα άτομα με αναπηρίες δικαιούνται, σε ίση βάση με άλλους, σε αναγνώριση και υποστήριξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής και γλωσσικής τους ταυτότητας, περιλαμβανομένων νοηματικών γλωσσών και κουλτούρας των κωφών.
  5. Με σκοπό να καταστήσουν ικανά τα άτομα με αναπηρίες να συμμετέχουν σε ίση βάση με άλλους σε ψυχαγωγικές, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και αθλητικές δραστηριότητες, Κράτη Μέρη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για:
    - (α) Να ενθαρρύνουν και προάγουν τη συμμετοχή, στη μέγιστη δυνατή έκταση, των ατόμων με αναπηρίες σε γενικές αθλητικές δραστηριότητες σε όλα τα επίπεδα·
    - (β) Να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν την ευκαιρία να οργανώνουν, αναπτύσσουν και συμμετέχουν σε ειδικές για την αναπηρία τους αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες και προς

το σκοπό αυτό, να ενθαρρύνουν την παροχή, σε ίση βάση με άλλους, κατάλληλης διδασκαλίας, κατάρτισης και πόρων·

- (γ) Να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν πρόσβαση σε αθλητικές, ψυχαγωγικές και τουριστικές εγκαταστάσεις·
- (δ) Να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά με αναπηρίες έχουν ίση πρόσβαση με άλλα παιδιά σε συμμετοχή στο παιχνίδι, ψυχαγωγία και δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου και αθλητικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένων εκείνων των δραστηριοτήτων εντός του σχολικού συστήματος·
- (ε) Να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες όσων εμπλέκονται στην οργάνωση ψυχαγωγικών, τουριστικών, δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου και αθλητικών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 31

Στατιστικές και συλλογή δεδομένων

1. Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν τη συλλογή κατάλληλων πληροφοριών, περιλαμβανομένων στατιστικών και ερευνητικών δεδομένων, που θα τα καταστήσουν ικανά να διαμορφώνουν και εφαρμόζουν πολιτικές για την πραγμάτωση της παρούσας Σύμβασης. Η διαδικασία συλλογής και διατήρησης των πληροφοριών αυτών:
  - (α) Συνάδει με νομικά θεμελιωμένες εγγυήσεις περιλαμβανομένης νομοθεσίας για προστασία δεδομένων, για να διασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα και ο σεβασμός για την ιδιωτική ζωή των ατόμων με αναπηρίες·
  - (β) Συνάδει με διεθνώς αποδεκτούς κανόνες για προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών και με αρχές δεοντολογίας κατά τη συλλογή και χρήση στατιστικών.
2. Οι πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αναλύονται, όπως αρμόζει, και χρησιμοποιούνται για να βοηθήσουν στην αξιολόγηση της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των Κρατών Μερών κάτω από την

παρούσα Σύμβαση και για αναγνώριση και για εντοπισμό των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους.

3. Κράτη Μέρη αναλαμβάνουν ευθύνη για την διάδοση των στατιστικών αυτών και διασφαλίζουν την πρόσβαση τους στα άτομα με αναπηρίες και σε άλλους.

Άρθρο 32

Διεθνής συνεργασία

1. Κράτη Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας και της προώθησής της προς υποστήριξη των εθνικών προσπαθειών για την πραγμάτωση του σκοπού και στόχων της παρούσας Σύμβασης και θα λάβουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα προς το σκοπό αυτό, μεταξύ Κρατών και, ως όπως αρμόζει, σε συνεργασία με σχετικούς διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και την κοινωνία πολιτών και ιδιαίτερα τις οργανώσεις των ατόμων με αναπηρίες. Τέτοια μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:
  - (α) Διασφάλιση ότι η διεθνής συνεργασία, περιλαμβανομένων διεθνών αναπτυξιακών προγραμμάτων, είναι ενιαία και είναι προσβάσιμη στα άτομα με αναπηρίες·
  - (β) Διευκόλυνση και υποστήριξη της ανάπτυξης ικανότητας, περιλαμβανομένων μέσω της ανταλλαγής και παροχής πληροφοριών, εμπειριών, προγραμμάτων κατάρτισης και καλών πρακτικών·
  - (γ) Διευκόλυνση συνεργασίας στην έρευνα και πρόσβαση σε επιστημονική και τεχνική γνώση·
  - (δ) Παροχή, όπως αρμόζει, τεχνικής και οικονομικής βοήθειας, περιλαμβανομένων, της διευκόλυνσης πρόσβασης σε και παροχής προσβάσιμων και υποβοηθητικών τεχνολογιών και μέσω της μεταφοράς τεχνολογιών.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις κάθε Κράτους Μέρους να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του κάτω από την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 33

Εθνική εφαρμογή και παρακολούθηση

1. Κράτη Μέρη σύμφωνα με το σύστημα οργάνωσής τους, ορίζουν ένα ή περισσότερα κεντρικά σημεία εντός της κυβέρνησης για θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης και λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη δημιουργία ή καθορισμό ενός συντονιστικού μηχανισμού εντός της κυβέρνησης για να διευκολύνει σχετική δράση σε διαφορετικούς τομείς και σε διαφορετικά επίπεδα.
2. Κράτη Μέρη σύμφωνα με τα νομικά και διοικητικά τους συστήματα, διατηρούν, ενισχύουν, ορίζουν ή συστήνουν εντός του Κράτους Μέρους ένα πλαίσιο, που περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους μηχανισμούς, όπως αρμόζει, για προαγωγή, προστασία και παρακολούθηση της εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης. Κατά τον καθορισμό ή σύσταση τέτοιου μηχανισμού, Κράτη Μέρη λαμβάνουν υπόψη τις αρχές που σχετίζονται με το καθεστώς και λειτουργία των εθνικών οργανισμών για προστασία και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
3. Η Κοινωνία πολιτών, ιδιαίτερα τα άτομα με αναπηρίες και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους, εμπλέκονται και συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία παρακολούθησης.

Άρθρο 34

Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

1. Συστήνεται Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (στο εξής αναφερόμενη ως «η Επιτροπή»), η οποία εκτελεί τις λειτουργίες που προβλέπονται πιο κάτω.
2. Η Επιτροπή συνίσταται, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης, από δώδεκα εμπειρογνώμονες. Μετά από εξήντα επιπρόσθετες

επικυρώσεις ή προσχωρήσεις στη Σύμβαση, τα μέλη της Επιτροπής αυξάνονται κατά έξι φτάνοντας τον μέγιστο αριθμό των δεκαοκτώ μελών.

3. Τα μέλη της Επιτροπής υπηρετούν με την προσωπική τους ιδιότητα και είναι υψηλού ηθικού επιπέδου και αναγνωρισμένης ικανότητας και εμπειρίας στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση. Κατά τον ορισμό των υποψηφίων τους, Κράτη Μέρη καλούνται να λάβουν δεόντως υπόψη τη διάταξη που καθορίζεται στο άρθρο 4.3 της παρούσας Σύμβασης.
4. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από Κράτη Μέρη, λαμβάνοντας υπόψη την ισότιμη γεωγραφική κατανομή, αντιπροσώπευση των διαφορετικών μορφών πολιτισμού και των θεμελιωδών νομικών συστημάτων, ισορροπημένη αντιπροσώπευση των φύλων και συμμετοχή εμπειρογνομώνων με αναπηρίες.
5. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από κατάλογο ατόμων που ορίζονται από τα Κράτη Μέρη μεταξύ των υπηκόων τους, σε συνεδριάσεις της Διάσκεψης των Κρατών Μερών. Στις συνεδριάσεις αυτές για τις οποίες δύο τρίτα των Κρατών Μερών συνιστούν απαρτία, τα άτομα που εκλέγονται στην Επιτροπή θα είναι εκείνα που λαμβάνουν τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων και την απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων των αντιπροσώπων των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν.
6. Η αρχική εκλογή διενεργείται όχι αργότερα από έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης. Τουλάχιστον τέσσερις μήνες πριν την ημερομηνία τέτοιας εκλογής, ο Γενικός - Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών απευθύνει επιστολή στα Κράτη Μέρη καλώντας τα να υποβάλουν τις προτάσεις για ανάδειξη εντός δύο μηνών. Ο Γενικός - Γραμματέας έπειτα, ετοιμάζει κατάλογο σε αλφαβητική σειρά όλων των ατόμων που έχουν προταθεί για ανάδειξη, υποδεικνύοντας τα Κράτη Μέρη τα οποία τα έχουν προτείνει για ανάδειξη και τον υποβάλλει στα Κράτη Μέρη στην παρούσα Σύμβαση.
7. Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται για θητεία τεσσάρων ετών. Δύνανται να επανεκλεγούν μια φορά. Εντούτοις, η θητεία έξι εκ των μελών που εκλέγονται στην πρώτη εκλογή, λήγει με την πάροδο δύο ετών αμέσως μετά

την πρώτη εκλογή, τα ονόματα των έξι αυτών μελών επιλέγονται με κλήρωση από τον πρόεδρο της συνεδρίασης που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

8. Η εκλογή των έξι επιπρόσθετων μελών της Επιτροπής διενεργείται με την ευκαιρία τακτικών εκλογών, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος άρθρου.
9. Εάν μέλος της Επιτροπής αποβιώσει ή παραιτηθεί ή δηλώσει ότι για οποιοδήποτε άλλο λόγο δεν μπορεί πλέον να ασκεί τα καθήκοντά του, το Κράτος Μέρος το οποίο πρότείνει το μέλος για ανάδειξη, διορίζει άλλον εμπειρογνώμονα που κατέχει τα προσόντα και πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος άρθρου, για να υπηρετήσει για το υπόλοιπο της θητείας.
10. Η Επιτροπή καταρτίζει τους δικούς της κανόνες διαδικασίας.
11. Ο Γενικός Γραμματέας παρέχει το αναγκαίο προσωπικό και εγκαταστάσεις για την αποτελεσματική εκτέλεση των λειτουργιών της Επιτροπής κάτω από την παρούσα Σύμβαση και συγκαλεί την αρχική της συνεδρίαση.
12. Με την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης τα μέλη της Επιτροπής που συστήνεται κάτω από την παρούσα Σύμβαση λαμβάνουν απολαβές από πόρους των Ηνωμένων Εθνών με τέτοιους όρους και προϋποθέσεις ως η Συνέλευση δυνατόν να αποφασίσει, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των υποχρεώσεων της Επιτροπής.
13. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν δικαίωμα στις διευκολύνσεις, προνόμια και ασυλίες των εμπειρογνομένων σε αποστολή για τα Ηνωμένα Έθνη, όπως ορίζεται στα σχετικά κεφάλαια της Σύμβασης για τα Προνόμια και τις Ασυλίες των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 35

Εκθέσεις από Κράτη Μέρη

1. Κάθε Κράτος Μέρος υποβάλλει στην Επιτροπή μέσω του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, πλήρη έκθεση για μέτρα που λαμβάνει

προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κάτω από την παρούσα Σύμβαση και για την πρόοδο που έγινε προς το σκοπό αυτό, εντός δύο ετών μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης για το Κράτος Μέρος που αφορά.

2. Έπειτα, Κράτη Μέρη υποβάλλουν μεταγενέστερες εκθέσεις τουλάχιστον κάθε τέσσερα χρόνια και επιπρόσθετα όταν το ζητά η Επιτροπή.
3. Η Επιτροπή αποφασίζει οποιεσδήποτε οδηγίες που εφαρμόζονται στο περιεχόμενο των εκθέσεων.
4. Κράτος Μέρος το οποίο έχει υποβάλει πλήρη αρχική έκθεση στην Επιτροπή, δεν χρειάζεται στις μεταγενέστερες εκθέσεις του, να επαναλαμβάνει πληροφορίες που έχουν προηγουμένως παρασχεθεί. Κατά την προετοιμασία εκθέσεων προς στην Επιτροπή, Κράτη Μέρη καλούνται να ακολουθούν ανοιχτές και διαφανείς διαδικασίες και να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη διάταξη που καθορίζεται στο άρθρο 4.3 της παρούσας Σύμβασης.
5. Οι εκθέσεις δυνατόν να δεικνύουν παράγοντες και δυσκολίες που επηρεάζουν το βαθμό εκπλήρωσης των υποχρεώσεων κάτω από την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 36

Εξέταση των εκθέσεων

1. Κάθε έκθεση εξετάζεται από την Επιτροπή, η οποία προβαίνει σε τέτοιες εισηγήσεις και γενικές συστάσεις για την έκθεση, ως δύναται να θεωρήσει κατάλληλες και προάγει αυτές στο Κράτος Μέρος που αφορά. Το Κράτος Μέρος δύναται να ανταποκριθεί στην Επιτροπή με οποιεσδήποτε πληροφορίες αυτό επιλέξει. Η Επιτροπή δύναται να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες από Κράτη Μέρη σχετικές με την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.
2. Εάν Κράτος Μέρος καθυστερήσει σημαντικά την υποβολή έκθεσης, η Επιτροπή δύναται να γνωστοποιήσει στο Κράτος Μέρος που αφορά την ανάγκη να εξετάσει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε αυτό το Κράτος Μέρος, με βάση αξιόπιστες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στην Επιτροπή, εάν η σχετική έκθεση δεν υποβάλλεται εντός τριών μηνών μετά

τη γνωστοποίηση. Η Επιτροπή καλεί το Κράτος Μέρος που αφορά να συμμετάσχει σε τέτοια εξέταση. Αν συμβεί, το Κράτος Μέρος ανταποκριθεί υποβάλλοντας την σχετική έκθεση, οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου θα εφαρμόζονται.

3. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών καθιστά διαθέσιμες τις εκθέσεις σε όλα τα Κράτη Μέλη.
4. Κράτη Μέλη καθιστούν τις εκθέσεις τους ευρύτερα διαθέσιμες στο κοινό στις χώρες τους και διευκολύνουν την πρόσβαση στις εισηγήσεις και γενικές συστάσεις που σχετίζονται με τις εκθέσεις αυτές.
5. Η Επιτροπή διαβιβάζει, ως δύναται να θεωρήσει κατάλληλο, στις εξειδικευμένες υπηρεσίες, ταμεία και προγράμματα των Ηνωμένων Εθνών, και άλλα αρμόδια σώματα, εκθέσεις από Κράτη Μέλη με σκοπό να απευθύνει αίτημα ή ένδειξη ανάγκης για τεχνική συμβουλή ή βοήθεια που περιέχεται στην έκθεση, μαζί με παρατηρήσεις και συστάσεις της Επιτροπής, εάν υπάρχουν, για τα αιτήματα αυτά ή ενδείξεις.

Άρθρο 37

Συνεργασία μεταξύ των Κρατών Μερών και της Επιτροπής

1. Κάθε Κράτος Μέρος συνεργάζεται με την Επιτροπή και βοηθά τα μέλη της στην εκπλήρωση της εντολής τους.
2. Στη σχέση της με Κράτη Μέλη, η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη τους τρόπους και μέσα ενίσχυσης των εθνικών δυνατοτήτων για την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, περιλαμβανομένων μέσω διεθνούς συνεργασίας.

Άρθρο 38

Σχέση της Επιτροπής με άλλα σώματα

Με σκοπό να ενισχύσει την αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης και να ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση:

- (α) Οι εξειδικευμένες υπηρεσίες και άλλα όργανα των Ηνωμένων Εθνών δικαιούνται να αντιπροσωπεύονται κατά την εξέταση της εφαρμογής τέτοιων διατάξεων της παρούσας Σύμβασης που εμπίπτουν εντός του πεδίου της εντολής τους. Η Επιτροπή δύναται να καλέσει τις εξειδικευμένες υπηρεσίες και άλλα αρμόδια σώματα, ως δύναται να θεωρήσει κατάλληλο, να παράσχουν επαγγελματική συμβουλή για την εφαρμογή της Σύμβασης σε τομείς που εμπίπτουν εντός του πεδίου των αντίστοιχων εντολών τους. Η Επιτροπή δύναται να καλέσει εξειδικευμένες υπηρεσίες και άλλα όργανα των Ηνωμένων Εθνών να υποβάλουν εκθέσεις για την εφαρμογή της Σύμβασης σε τομείς που εμπίπτουν εντός του πεδίου των δραστηριοτήτων τους.
- (β) Η Επιτροπή κατά την εκπλήρωση της εντολής της διαβουλεύεται, όπως αρμόζει, με άλλα σχετικά σώματα που ιδρύονται από διεθνείς συνθήκες ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με σκοπό τη διασφάλιση της συνέπειας των αντίστοιχων οδηγιών τους για την ετοιμασία εκθέσεων, εισηγήσεων και γενικών συστάσεων, και την αποφυγή συγκάλυψης και υπερκάλυψης κατά την εκτέλεση των λειτουργιών τους.

Άρθρο 39

Εκθέσεις της Επιτροπής

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση για τις δραστηριότητες της κάθε δύο έτη στη Γενική Συνέλευση και στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο και δύναται να προβεί σε εισηγήσεις και γενικές συστάσεις που βασίζονται στην εξέταση των εκθέσεων και πληροφοριών που λαμβάνονται από τα Κράτη Μέρη. Τέτοιες εισηγήσεις και γενικές συστάσεις συμπεριλαμβάνονται στην έκθεση της Επιτροπής μαζί με σχόλια, εάν υπάρχουν, από Κράτη Μέρη.

Άρθρο 40

Διάσκεψη των Κρατών Μερών

1. Τα Κράτη Μέρη συνέρχονται τακτικά σε Διάσκεψη των Κρατών Μερών με σκοπό να εξετάσουν οποιοδήποτε θέμα αφορά την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης.

2. Όχι αργότερα των έξι μηνών μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης, συγκαλείται Διάσκεψη των Κρατών Μερών από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Οι μεταγενέστερες συνεδριάσεις συγκαλούνται από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ανά διετία ή κατόπιν της απόφασης της Διάσκεψης των Κρατών Μερών.

Άρθρο 41

Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών είναι ο θεματοφύλακας της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 42

Υπογραφή

Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή από όλα τα Κράτη και από περιφερειακούς οργανισμούς ενοποίησης στην Έδρα των Ηνωμένων Εθνών στην Νέα Υόρκη από τις 30 Μαρτίου 2007.

Άρθρο 43

Συγκατάθεση για δέσμευση

Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση από υπογράφοντα Κράτη και σε επίσημη επιβεβαίωση από υπογράφοντες περιφερειακούς οργανισμούς ενοποίησης. Είναι ανοικτή για προσχώρηση από οποιοδήποτε Κράτος ή περιφερειακό οργανισμό ενοποίησης ο οποίος δεν έχει υπογράψει τη Σύμβαση.

Άρθρο 44

Περιφερειακοί οργανισμοί ενοποίησης

1. «Περιφερειακός οργανισμός ενοποίησης» σημαίνει οργανισμό που συνίσταται από κυρίαρχα Κράτη δεδομένης περιοχής, στον οποίο τα Κράτη μέλη του έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα αναφορικά με τα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση. Τέτοιοι οργανισμοί δηλώνουν στα έγγραφα επίσημης επιβεβαίωσης ή προσχώρησης τους, την έκταση της αρμοδιότητάς τους αναφορικά με τα θέματα που καλύπτονται από την

παρούσα Σύμβαση. Ακολούθως, ενημερώνουν τον θεματοφύλακα για οποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση στην έκταση της αρμοδιότητάς τους.

2. Αναφορές σε «Κράτη Μέρη» στην παρούσα Σύμβαση εφαρμόζονται για τέτοιους οργανισμούς εντός των ορίων της αρμοδιότητάς τους.
3. Για τους σκοπούς του άρθρου 45, παράγραφος 1 και του άρθρου 47, παράγραφοι 2 και 3, οποιοδήποτε έγγραφο κατατίθεται από περιφερειακό οργανισμό ενοποίησης δεν καταμετράται.
4. Περιφερειακοί οργανισμοί ενοποίησης για θέματα εντός της αρμοδιότητάς τους, δύνανται να ασκήσουν το δικαίωμα τους για ψήφο στη Διάσκεψη των Κρατών Μερών, με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των Κρατών μελών τους που είναι Μέρη στην παρούσα Σύμβαση. Τέτοιος οργανισμός δεν ασκεί το δικαίωμα του για ψήφο εάν οποιοδήποτε από τα Κράτη μέλη του ασκήσει το δικό του δικαίωμα και αντίστροφα.

Άρθρο 45

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά την κατάθεση του εικοστού εγγράφου επικύρωσης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε Κράτος ή περιφερειακό οργανισμό ενοποίησης που επικυρώνει, επίσημα επιβεβαιώνει ή προσχωρεί στη Σύμβαση μετά την κατάθεση του εικοστού αυτού εγγράφου, η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά την κατάθεση του δικού του αυτού εγγράφου.

Άρθρο 46

Επιφυλάξεις

1. Επιφυλάξεις ασυμβίβαστες με το αντικείμενο και σκοπό της παρούσας Σύμβασης δεν θα επιτρέπονται.
2. Επιφυλάξεις δυνατόν να ανακληθούν σε οποιονδήποτε χρόνο.

Άρθρο 47

Τροποποιήσεις

1. Οποιοδήποτε Κράτος Μέρος δύναται να προτείνει τροποποίηση στην παρούσα Σύμβαση και να την υποβάλει στον Γενικό - Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας κοινοποιεί οποιεσδήποτε προτεινόμενες τροποποιήσεις στα Κράτη Μέρη, με αίτημα να του γνωστοποιήσουν κατά πόσο τάσσονται υπέρ διάσκεψης Κρατών Μερών με σκοπό την εξέταση και απόφαση σχετικά με τις προτάσεις. Στην περίπτωση που, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία τέτοιας κοινοποίησης, τουλάχιστον το ένα τρίτο των Κρατών Μερών τάσσεται υπέρ τέτοιας διάσκεψης, ο Γενικός Γραμματέας συγκαλεί τη διάσκεψη κάτω από την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετείται από πλειοψηφία δύο τρίτων των Κρατών Μερών που είναι παρόντα και ψηφίζουν, υποβάλλεται από τον Γενικό Γραμματέα στη Γενική Συνέλευση για έγκριση και έπειτα σε όλα τα Κράτη Μέρη για αποδοχή.
2. Τροποποίηση που υιοθετείται και εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά που ο αριθμός των εγγράφων αποδοχής που έχουν κατατεθεί φτάσει τα δύο τρίτα του αριθμού των Κρατών Μερών κατά την ημερομηνία της υιοθέτησης της τροποποίησης. Έπειτα, η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για οποιοδήποτε Κράτος Μέρος την τριακοστή μέρα μετά την κατάθεση του δικού του εγγράφου αποδοχής. Τροποποίηση δεσμεύει μόνο εκείνα τα Κράτη Μέρη τα οποία την έχουν αποδεχτεί.
3. Εάν αποφασιστεί έτσι από τη Διάσκεψη των Κρατών Μερών με ομοφωνία, τροποποίηση που υιοθετείται και εγκρίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η οποία αφορά αποκλειστικά τα άρθρα 34, 38, 39 και 40, τίθεται σε ισχύ για όλα τα Κράτη Μέρη την τριακοστή μέρα μετά που ο αριθμός των εγγράφων αποδοχής που έχουν κατατεθεί φτάσει τα δύο τρίτα του αριθμού των Κρατών Μερών κατά την ημερομηνία υιοθέτησης της τροποποίησης.

Άρθρο 48
Καταγγελία

Κράτος Μέρος δύναται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση με γραπτή γνωστοποίηση στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Η καταγγελία τίθεται σε ισχύ ένα έτος μετά την ημερομηνία λήψης της γνωστοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 49
Προσβάσιμη μορφή

Το κείμενο της παρούσας Σύμβασης θα καταστεί διαθέσιμο σε προσβάσιμη μορφή.

Άρθρο 50
Αυθεντικά κείμενα

Το Αραβικό, Κινέζικο, Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό και Ισπανικό, κείμενα της παρούσας Σύμβασης, είναι εξίσου αυθεντικά.

ΣΕ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, έχουν υπογράψει την παρούσα Σύμβαση.